



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5732/24
30.10.2024. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Драгане Марчетић и Татјане Обренчевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Афродита Савинов, адвокат из Београда, Булевар Михајла Пупина 10Д/1, 3. спрат, посл. простор 21, против туженог ББ из ..., ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 1335/20 од 18.05.2021. године, која је исправљена решењем истог суда П 1335/20 од 20.09.2021. године, у седници одржаној 30.10.2024. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 1335/20 од 18.05.2021. године, исправљена решењем истог суда П 1335/20 од 20.09.2021. године, у ставу првом и трећем изреке.

Образложење

Побијаном пресудом Вишег суда у Београду П 1335/20 од 18.05.2021. године, која је исправљена решењем истог суда П 1335/20 од 20.09.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати: 14.000 евра са каматом по стопи Европске централне банке почев од 12.08.2012. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до исплате са каматом по стопи прописаној Законом о затезној камати, као и 30.000 евра са каматом по стопи Европске централне банке почев од 06.08.2005. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до исплате са каматом по стопи прописаној Законом о затезној камати, све у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан исплате.

Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у преосталом делу, којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу исплати: износ од 5.104.000,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2005. године, износ од 300.000,00 динара са законском затезном каматом од 30.06.2002. године и износ од 264.525,00 динара са законском затезном каматом од 13.04.2005. године, све до исплате.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 370.850,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности одлуке о трошковима.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу првом и трећем изреке због повреде одредаба парничног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Сл. гласник РС”, бр. 72/11 са изменама и допунама), другостепени суд је оценио да је жалба туженог неоснована.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

У првостепеном поступку је утврђено да је 17.06.2002. године тужени са ... закључио уговор о пружању адвокатских услуга, којим се тужени обавезао да наплати целокупно потраживање које корисник услуга има према “Станком банка” у стечају и то у року од годину дана, док се привредно друштво, корисник услуга, обавезало да туженом за то исплати 3.000.000,00 динара, с тим што ће 300.000,00 динара исплатити до 30.06.2002. године, а остатак по испуњеној обавези адвоката. Истим уговором је договорено да исплату адвокату, осим привредног друштва, може у његово име извршити овде тужилац АА.

Из признаница од 24.06, 28.06. и 30.06.2002. године произилази да је по основу уговора од 17.06.2002. године тужени од тужиоца као оснивача ... примио авансно укупно 300.000,00 динара и то по 100.000,00 динара, сваког од наведених датума, сагласивши се да на темељу ових уплата и њиховој укупној вредности ... ослобађа обавеза према овде туженом по уговору о пружању адвокатских услуга од 17.06.2002. године. Такође је утврђено да је на дну штампаног уговора о пружању адвокатских услуга од 17.06.2002. године, тужени 15.07.2003. године потписао да ништа није урађено по уговору од 17.06.2002. године и обавезао да ће најкасније до 01.09.2003. године, тужиоцу вратити примљени износ од 5.000 евра.

Утврђено да је 31.07.2004. године тужилац позајмио туженом износ од 14.000 евра без камате, са роком враћања до 11.08.2004. године, да је 06.04.2005. године тужилац позајмио туженом износ од 2.100 евра са роком враћања до 12.04.2005. године, док је по уговору од 05.07.2005. године тужилац позајмио туженом износ од 30.000 евра без камате, са роком враћања до 05.08.2005. године.

Из писаног договора од 03.11.2006. године произилази да износ од преко 30.000 евра по уговору од 05.07.2005. године (обавеза ББ према АА) на темељу закљученог уговора, тужени ће настојати да у целости регулише у најкраћем могућем року, као и по уговору од 31.07.2004. године тужени се обавезао да ће наћи решење тако да обавезу према тужиоцу реши што пре, у најкраћем могућем року.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да утужени износ од 1.646.100,00 динара са каматом од 12.08.2004. године заправо чини противвредност износа од 14.000 евра на дан 31.07.2004. године, који тужилац потражује по основу бескаматне позајмице од 14.000 евра коју је дао туженом 31.07.2004. године по уговору о зајму, који је тужени потписао, са роком враћања до 11.08.2004. године. Првостепени суд налази да тужени не спори да је 31.07.2004. године од тужиоца примио овај износ који се, осим у уговору странака о краткорочној позајмици од 31.07.2004. године, помиње и у означеном договору од 03.11.2006. године, већ само тврди да га је добио авансно, као адвокат, за заступање тужиочевог привредног друштва пред привредним судом, те да је овај износ оправдао пруженим адвокатским услугама, али пошто тужени применом правила о терету доказивања није доказао своју тврдњу да је заиста услугама, које је као адвокат обавио за тужиочево привредно друштво оправдао тих унапред примљених 14.000 евра, првостепени суд је наводе туженог оценио неоснованим, а такође, је закључио да је, потписавши после две године и означени договор од 03.11.2006. године, којим се обавезао да ће по уговору од 31.07.2004. године у најкраћем могућем року наћи решења како обавезу да према тужиоцу реши што пре, тужени 03.11.2006. године признао дуг по означеном уговору од 31.07.2004. године.

Првостепени суд налази да је општи рок застарелости 10 година, који се у конкретном случају примењује на тужиочева потраживања из уговора од 31.07.2004. године, почео да тече 11.08.2004. године, а тужени је пре истека тог рока 03.11.2006. године, када је потписао означени договор, признао дуг у смислу одредбе члана 387 ЗОО, чиме је наведени рок застарелости прекинут и у складу са одредбом члана 392 ЗОО почео да тече изнова од 03.11.2006. године, па десетогодишњи рок застарелости није протекао до 02.11.2016. године, када је поднета тужба у овој правној ствари. Првостепени суд је оценио да је, у конкретном случају, неоснован навод туженог да се треба применити рок из члана 374 ЗОО, којим су регулисана застаривања међусобних потраживања из уговора промета робе у услуга, с обзиром да се ради о уговору два физичка лица.

Првостепени суд је, такође, нашао да, иако је тужбени захтев постављен у домаћој валути, дужник је у обавези да сагласно одредби члана 394 ЗОО исплати онај број новчаних јединица на које гласи обавеза, а пошто обавеза из уговора од 31.07.2004. године гласи на плаћање у иностраној валути – 14.000 евра, њено испуњење на основу одредбе члана 395 ЗОО тужилац може захтевати у домаћем новцу и то према повољнијем, продајном курсу важећем у тренутку испуњења обавезе, пошто се конверзија девизног потраживања у динаре може вршити само на дан исплате, односно испуњења обавезе по курсу који тад важи јер само по том курсу тужилац од банке може купити управо онај број новчаних јединица валуте на коју гласи његово потраживање, па је тужени дужан да сноси евентуалне курсне разлике. Конверзија девизног потраживања у динарску противвредност у било које друго време пре тренутка испуњења обавезе била би противна принудним прописима, осим уколико уговором није предвиђено да се конверзија врши у друго време, а осим тога, страну валуту у доцњи прати камата која се разликује од камате коју закон прописује за доцњу исплате домаће валуте. Приликом доношења одлуке, првостепени суд се кретао у границама захтева које је тужилац определио, због чега је применом одредбе члана 277 ЗОО досуђена камата почев од 12.08.2004. године, као датума до ког се тужени обавезао да

без камате врати примљених 14.000 евра, до 24.12.2012. године по стопи Европске централне банке која се примењује на средства у еврима све до 25.12.2012. године када је ступио на снагу Закон о затезној камати ("Сл. гласник РС", бр. 119/12), па је камата од тада све до исплате досуђена применом члана 2 и 4 тог закона.

Такође, суд је нашао да се износ од 3.533.937,00 динара са каматом од 06.08.2005. године потражује као противвредност износа од 30.000,00 евра, по основу уговора о позајмици од 05.07.2005. године и договора од 03.11.2006. године, под тачком 2, због чега је из истих разлога усвојио тужбени захтев и за износ од 30.000 евра са припадајућом каматом, на начин како је то одлучено и за износ од 14.000 евра.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев за исплату износа од 300.000,00 динара, 5.104.000,00 динара и 264.525,00 динара налазећи да су ова потраживања застарела, с обзиром да је рок застарелости од 10 година за све три позајмице истекао пре поднете тужбе.

Своју одлуку првостепени суд је донео применом одредби чланова 10, 17, 47, 49, 99, 103, 105, 109, 148, 262, 277, 295, 324, 360-362, 366, 369, 371, 381, 388, 392, 394, 395, 557, 558 и 569 Закона о облигационим односима.

Разлоге и закључак првостепеног суда у погледу побијаног дела првостепене пресуде прихвата и овај суд као другостепени.

Неоснован је навод жалбе туженог да није уредно позван на рочиште 18.05.2021. године, с обзиром да је позив за 18.05.2021. године заједно са поднеском од 24.12.2020. године уручен прибијањем писмена на врата стана на адресу коју је тужени сам доставио у току поступка. У прилог томе да је адреса тачна и да је у свему поступљено у складу са чланом 140 ЗПП, указује и касније поступање туженог у овом предмету, с обзиром да су му сва каснија писмена достављена на исту адресу, где их је он уредно примао.

У том смислу, неосновани су жалбени наводи туженог да је поступањем суда, односно пропуштањем достављања позива туженом повређено право на расправљање у смислу члана 374 став 2 тачка 7 ЗПП, с обзиром да је уредно позиван на рочишта. С тим у вези није основан ни навод туженог да је на рочишту од 18.05.2021. године имао право да предложи доказе на околност да је оправдао износ од 14.000 евра пруженим адвокатским услугама, да му тужилац никада није дао износ од 30.000 евра, с обзиром да је у односу на ове доказне предлоге у смислу члана 314 ЗПП био преклудираан, а није пружио доказ на околности да је без своје кривице био спречен да их раније достави, или предложи, нити их је предложио или доставио ни уз жалбу.

Такође, неосновани су и наводи жалбе туженог који се тичу уговора о цесији од 28.10.2010. године, с обзиром да исти није био изведен као доказ у првостепеном поступку, у складу са чланом 314 ЗПП, како то произилази из образложења побијане пресуде.

Суд је ценио и остале наводе жалбе туженог, али их посебно не образлаже јер нису од утицаја на доношење другачије одлуке суда у овој правној ствари.

Потврђена је одлука о трошковима парничног поступка јер је иста донета правилном применом одредби члана 153, 154 и 163 ЗПП, сагласно АТ и ТТ важећим у време пресуђења.

Имајући у виду наведено, на основу одредби члана 390 и члана 401 став 1 тачка 2 ЗПП одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић